

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**RAKIYA ÖZGÜ TANIMLAMALARIN VE ÖZELLİKLERİN
ETİKETLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
TEBLİĞ**

(TEBLİĞ NO:2026/5)

MADDE 1- 17/7/2007 tarihli ve 26585 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Rakıya Özgü Tanımlamaların ve Özelliklerin Etiketlenmesi Hakkında Tebliğın 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) “Harman”, “harmanlama” veya “harmanlanmış” ifadeleri, üzüm çeşidi ile tanımlanan birden fazla yaş üzüm rakısının karıştırılması, yaş üzüm sumasından elde edilen rakı ile kuru üzüm sumasından elde edilen rakının karıştırılması ile Başkanlıktan ürün onayı almış rakıların karıştırılması ve etiket üzerinde birlikte belirtilmesi suretiyle kullanılır.”

MADDE 2- Aynı Tebliğın 5 inci maddesine aşığıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(7) Rakı etiketlerinde “GOLD”, “ALTIN”, “QUALITY”, “PREMIUM” ve “ORİJİNAL” gibi üstünlük belirten ibarelerin kullanılması durumunda etikette öne çıkarılan bu özelliğın ne anlama geldiğine ve rakının hangi özelliğinden kaynaklandığına ilişkin açıklamaya yer verilmesi zorunludur.

(8) Rakı etiketlerinde “GÖBEK” ifadesi bir üretim tekniğini ifade etmek için kullanılabilir. Bu durumda aşığıdaki şartların sağlanması gereklidir.

a) Rakı etiketinde “GÖBEK” ibaresi kullanılarak üretilebilecek ürün miktarı, imbik distilasyon sayısına bakılmaksızın ilk imbik yüklemesindeki alkol miktarının mutlak alkol cinsinden %55 ini geçemez.

b) Bu ürünlerin üretiminde imbik yüklemelerinin hiçbir aşamasında baş mahsül (imalat harici), baş mahsül, son mahsül ve son mahsül (imalat harici) fraksiyonları kullanılamaz.

c) Her imbik yüklemesinin kaydının tutulması zorunludur.”

MADDE 3- Aynı Tebliğın 7 nci maddesi başlığı ile birlikte aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yaptırımlar

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ hükümlerine aykırı davrananlar hakkında, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ve 4250 sayılı Kanunun ilgili maddeleri uyarınca idari yaptırımlar uygulanır.”

MADDE 4- Aynı Tebliğe aşığıdaki madde eklenmiş, diğeri maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Diğeri hükümler

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ, rakıya özgü tanımlamalar ve özellikler konusunda, diğeri mevzuatın bu mevzuata aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasını engellemez.”

MADDE 5- Aynı Tebliğe aşığıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrası ile 5 inci maddenin yedinci ve sekizinci fıkralarına aykırı ürünler, bu maddeyi ihdas eden Tebliğın yürürlük tarihini takip eden altıncı ayın sonundan itibaren üreticiler tarafından piyasaya arz edilemez.”

MADDE 6- Aynı Tebliğın 9 uncu maddesinde yer alan “Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı” ibaresi “Tarım ve Orman Bakanı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

RAKIYA ÖZGÜ TANIMLAMALARIN VE ÖZELLİKLERİN ETİKETLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ TASLAĞI KARŞILAŞTIRMA CETVELİ

GENEL GEREKÇE

17/7/2007 tarihli ve 26585 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Rakıya Özgü Tanımlamaların ve Özelliklerin Etiketlenmesi Hakkında Tebliğ'de anılan düzenlemelere uygun olarak üretilen rakının üretim tekniğinden kaynaklanan kendine özgü tanımlamalarının ve özelliklerinin etiketlenmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Anılan Tebliğ'de özellikle rakı etiketlerinde kullanılan "göbek" ibaresinin açıklayıcı şekilde tanımlanması ve yaşanan hukuki ihtilaflar da göz önünde bulundurularak hukuki ihtilafların önlenmesi amacıyla Tebliğin ilgili maddelerinde gerekli düzenlemelerin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir. Bu bağlamda;

Harmanlama tanımı; sektörden gelen talepler ve Türk Gıda Kodeksi Distile Alkollü İçkiler Tebliği (Tebliğ No: 2016/55) nin 4 üncü maddesinin "f" bendinde yer alan tanım kapsamında yeniden düzenlenmiş;

Özellikle son yıllarda üretilen ve piyasaya arz edilen rakı etiketlerinde "GOLD", "PREMIUM", "QUALITY" ve "ORJİNAL" gibi üstünlük algısı oluşturan ibarelerin yaygın bir şekilde kullanıldığı görülmüş olup Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği'nin "Doğru bilgilendirmeye ilişkin kurallar" başlıklı 7 nci maddesinde yer alan hükümler ve Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme Ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği Kılavuzu 11 inci maddesinde yer alan hüküm kapsamında bu konuda ayrıntılı düzenleme yapılmış;

Rakı üreticisi firmalar tarafından üretilerek piyasaya arz edilen ürünlerin etiketlerinde yapılan çalışma kapsamında "Göbek" ibaresinin rakı etiketlerinde sıkça kullanıldığı görülmektedir. Başkanlığımızca; Alkol ve Alkollü İçki Üretim Tesislerinin Dökme Üretim Yapabilme Potansiyeli Üzerinden Kapasitelerini Belirleme Esasları kapsamında rakı üretim tesisleri için kapasite hesaplamalarında %65 orta mahsul oranı esas alınmaktadır. Ayrıca; 136 Tescil No.lu Rakı coğrafi işaret tescilinde; rakı, imbiklerden orta ürün olarak alınan alkol derecesi yaklaşık %78-80 olan ürün olarak tanımlanır. Ancak meri mevzuat kapsamında göbek ibaresine ilişkin bir tanımlama bulunmamaktadır. Tüketicilerin doğru bilgilendirilmesi ve haksız rekabetin oluşmaması için göbek tanımı yapılmıştır.

MADDE 1- 17/7/2007 tarihli ve 26585 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Rakıya Özgü Tanımlamaların ve Özelliklerin Etiketlenmesi Hakkında Tebliğin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
<p>Rakı tanımlamalarının etiketlenmesi MADDE 4 –</p> <p>(3) Harmanlama tanımı, sadece üzüm çeşidi ile tanımlanan birden fazla yaş üzüm rakısının harmanlanması halinde kullanılır.</p>	<p>Rakı tanımlamalarının etiketlenmesi MADDE 4-</p> <p>(3) “Harman”, “harmanlama” veya “harmanlanmış” ifadeleri, üzüm çeşidi ile tanımlanan birden fazla yaş üzüm rakısının karıştırılması, yaş üzüm sumasından elde edilen rakı ile kuru üzüm sumasından elde edilen rakının karıştırılması ile Başkanlıktan ürün onayı almış rakıların karıştırılması ve etiket üzerinde birlikte belirtilmesi suretiyle kullanılır.</p>

Gereke: Harmanlama tanımı; sektörden gelen talepler ve Türk Gıda Kodeksi Distile Alkollü İçkiler Tebliği (Tebliğ No: 2016/55) nin 4 üncü maddesinin “f” bendinde yer alan tanım kapsamında yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 2- Aynı Tebliğin 5 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
<p>Rakı özelliklerinin etiketlenmesi MADDE 5 – (1) Rakı etiketlemesinde, ürünün özellikleri, kalitesi ve üretim tekniği açısından farklı ve yanlış bir izlenim oluşturacak, ürünün sahip olmadığı özelliklere atıfta bulunacak veya ürünün özellikleri açısından benzer ürünlere nazaran üstün olduğunu vurgulayacak nitelikte tüketicileri yanıltabilecek ve haksız rekabet teşkil edebilecek ifadelerle yer verilemez.</p> <p>.....</p>	<p>“(7) Rakı etiketlerinde “GOLD”, “ALTIN”. “QUALITY”. “PREMIUM” ve “ORIJİNAL” gibi üstünlük belirten ibarelerin kullanılması durumunda etikette öne çıkarılan bu özelliğin ne anlama geldiğine ve rakının hangi özelliğinden kaynaklandığına ilişkin açıklamaya yer verilmesi zorunludur.</p> <p>(8) Rakı etiketlerinde “GÖBEK” ifadesi bir üretim tekniğini ifade etmek için kullanılabilir. Bu durumda aşağıdaki şartların sağlanması gereklidir.</p> <p>a) Rakı etiketinde “GÖBEK” ibaresi kullanılarak üretilebilecek ürün miktarı, imbik distilasyon sayısına bakılmaksızın ilk imbik yüklemesindeki alkol miktarının mutlak alkol cinsinden %55 ini geçemez.</p> <p>b) Bu ürünlerin üretiminde imbik yüklemelerinin hiçbir aşamasında baş mahsül (imalat harici), baş mahsül, son mahsül ve son mahsül (imalat harici) fraksiyonları kullanılmaz.</p> <p>c) Her imbik yüklemesinin kaydının tutulması zorunludur.”</p>

Gerekçe: Özellikle son yıllarda üretilen ve piyasaya arz edilen rakı etiketlerinde “GOLD”, “PREMIUM”, “QUALITY” ve “ORİJİNAL” gibi üstünlük algısı oluşturan ibarelerin yaygın bir şekilde kullanıldığı görülmüş olup Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği’nin “Doğru bilgilendirmeye ilişkin kurallar” başlıklı 7 nci maddesinde yer alan hükümler ve Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme Ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği Kılavuzu 11 inci maddesinde yer alan hüküm kapsamında bu konuda ayrıntılı düzenleme yapılmıştır.

Rakı üreticisi firmalar tarafından üretilerek piyasaya arz edilen ürünlerin etiketlerinde yapılan çalışma kapsamında “Göbek” ibaresinin rakı etiketlerinde sıkça kullanıldığı görülmektedir. Başkanlığımızca; Alkol ve Alkollü İçki Üretim Tesislerinin Dökme Üretim Yapabilme Potansiyeli Üzerinden Kapasitelerini Belirleme Esasları kapsamında rakı üretim tesisleri için kapasite hesaplamalarında %65 orta mahsul oranı esas alınmaktadır. Ayrıca; 136 Tescil Nolu Rakı coğrafi işaret tescilinde; rakı, imbiklerden orta ürün olarak alınan alkol derecesi yaklaşık %78-80 olan ürün olarak tanımlanır. Ancak meri mevzuat kapsamında göbek ibaresine ilişkin bir tanımlama bulunmamaktadır. Tüketicilerin doğru bilgilendirilmesi ve haksız rekabetin oluşmaması için göbek tanımının yapılması zaruriyet teşkil ettiğinden maddede gerekli düzenleme yapılmıştır.

MADDE 3- Aynı Tebliğin 7 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
<p>— İdari yaptırımlar ve cezai hükümler — MADDE 7 — (1) Bu Tebliğ, rakıya özgü tanımlamalar ve özellikler konusunda, diğer mevzuatın bu mevzuata aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasını engellemez. Bu Tebliğ hükümlerinin ihlali halinde Kurum tarafından, 3. maddede belirtilen Yönetmeliklerde yer alan idari yaptırımlar uygulanabileceği gibi; ayrıca ilgililer hakkında 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İhisarı Kanunu, 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uyarınca işlem yapılır.</p>	<p>“Yaptırımlar MADDE 7- (1) Bu Tebliğ hükümlerine aykırı davrananlar hakkında, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ve 4250 sayılı Kanunun ilgili maddeleri uyarınca idari yaptırımlar uygulanır.”</p>

Gerekçe: Tebliğe aykırı fiillere ilişkin yaptırımlar 4733 ve 4250 sayılı Kanunlarda hüküm altına alındığından maddede gerekli değişiklik yapılmış, Tebliğ kapsamı hususların ilgili diğer mevzuatları kapsamına ilişkin düzenleme Tebliğe eklenen 8 inci madde ile düzenlenmiştir.

MADDE 4- Aynı Tebliğe aşağıdaki madde eklenmiş, diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
	“Diğer hükümler MADDE 8- (1) Bu Tebliğ, rakıya özgü tanımlamalar ve özellikler konusunda, diğer mevzuatın bu mevzuata aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasını engellemez.”
Gerekçe: Tebliğin 7 nci maddesinde yer alan düzenleme yaptırımlar ile birlikte düzenlendiğinden maddeden çıkarılarak ayrı bir madde olarak düzenlenmiştir.	
MADDE 5- Aynı Tebliğe aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.	
MEVCUT METİN	TASLAK METİN
	“Geçiş hükmü GEÇİCİ MADDE 2- (1) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrası ile 5 inci maddenin yedi ve sekizinci fıkralarına aykırı ürünler, bu Tebliğin yürürlük tarihini takip eden altıncı ayın sonundan itibaren üreticiler tarafından piyasaya arz edilemez.”
Gerekçe: 4 ve 5 inci maddelerde yapılan değişiklikler kapsamında firmaların ellerinde bulunan ürünlerini piyasa arz edebilmeleri ve yeni düzenlemeye uyum sağlayabilmeleri amacıyla firmalara süre tanınmaktadır.	
MADDE 6- Aynı Tebliğin 9 uncu maddesinde yer alan “Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı” ibaresi “Tarım ve Orman Bakanı” şeklinde değiştirilmiştir.	
MEVCUT METİN	TASLAK METİN
Yürütme MADDE 9- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.	Yürütme “MADDE 9- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.”

Gerekçe: 24/12/2017 tarih ve 30280 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ilgili hükümleri gereği Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun (TAPDK) kapatılması ve 4733 sayılı Kanunun değiştirilmesi ile 10/07/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlıkların birleştirilmesi sebebiyle Yürütme hükmü değiştirilmiştir.

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

GENEL GEREKÇE

17/7/2007 tarihli ve 26585 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Rakıya Özgü Tanımlamaların ve Özelliklerin Etiketlenmesi Hakkında Tebliğ'de anılan düzenlemelere uygun olarak üretilen rakının üretim tekniğinden kaynaklanan kendine özgü tanımlamalarının ve özelliklerinin etiketlenmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Anılan Tebliğ'de özellikle rakı etiketlerinde kullanılan "göbek" ibaresinin açıklayıcı şekilde tanımlanması ve yaşanan hukuki ihtilaflarda göz önünde bulundurularak hukuki ihtilafların önlenmesi amacıyla Tebliğin ilgili maddelerinde gerekli düzenlemelerin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Bu bağlamda;

Harmanlama tanımı; sektörden gelen talepler ve Türk Gıda Kodeksi Distile Alkollü İçkiler Tebliği (Tebliğ No: 2016/55) nin 4 üncü maddesinin "f" bendinde yer alan tanım kapsamında yeniden düzenlenmiş;

Özellikle son yıllarda üretilen ve piyasaya arz edilen rakı etiketlerinde "GOLD", "ALTIN", "PREMIUM", "QUALITY" ve "ORJİNAL" gibi üstünlük algısı oluşturan ibarelerin yaygın bir şekilde kullanıldığı görülmüş olup Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği'nin "Doğru bilgilendirmeye ilişkin kurallar" başlıklı 7 nci maddesinde yer alan hükümler ve Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme Ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği Kılavuzu 11 inci maddesinde yer alan hüküm kapsamında bu konuda ayrıntılı düzenleme yapılmış;

Rakı üreticisi firmalar tarafından üretilerek piyasaya arz edilen ürünlerin etiketlerinde yapılan çalışma kapsamında "Göbek" ibaresinin rakı etiketlerinde sıkça kullanıldığı görülmektedir. Başkanlığımızca; Alkol ve Alkollü İçki Üretim Tesislerinin Dökme Üretim Yapabilme Potansiyeli Üzerinden Kapasitelerini Belirleme Esasları kapsamında rakı üretim tesisleri için kapasite hesaplamalarında %65 orta mahsul oranı esas alınmaktadır. Ayrıca; 136 Tescil No.lu Rakı coğrafi işaret tescilinde; rakı, imbiklerden orta ürün olarak alınan alkol derecesi yaklaşık %78-80 olan ürün olarak tanımlanır. Ancak meri mevzuat kapsamında göbek ibaresine ilişkin bir tanımlama bulunmamaktadır. Tüketicilerin doğru bilgilendirilmesi ve haksız rekabetin oluşmaması için göbek tanımı yapılmıştır.

Görüş Bildiren Kurum:

Taslağın Genelindeki Görüş ve Değerlendirme		
Mevcut Metin	Taslak Metin	Öneri/Teklif Metni
Değerlendirme		
Değerlendirme		
Değerlendirme		
Değerlendirme		

NOT: Mevcut metin ve taslak metin sütunları karşılaştırma cetveli ile aynı renk ve biçimde oluşturulur. Teklif metni ile yapılacak değişiklikler ise farklı renkte gösterilir.